

Umělá inteligence ve službách občanů: projekt pod vedením FSV UK zkoumá potenciál umělé inteligence pro posílení demokracie

14.1.2025 - Kristýna Pružinová | Fakulta sociálních věd UK

Pod vedením Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy začíná unikátní interdisciplinární projekt CZDEMOS4AI, jehož cílem je zkoumat celospolečenské dopady umělé inteligence a její potenciál pro posílení demokratických principů. Projekt širokého konsorcia partnerů získal prestižní grant Technologické agentury ČR. V rámci 5. veřejné soutěže programu SIGMA zaměřené na řešení aktuálních celospolečenských výzev byl podpořen částkou 125 milionů korun do konce roku 2029.

Projekt propojuje právní, etická, pedagogická, mediální, bezpečnostní a psychologická studia s cílem vyvinout společensky odpovědného multiagentního AI avatara. Ten bude navržen tak, aby ve vztahu k AI splňoval principy „otevřené demokracie“ – hodnotový dialog, transparentnost a participaci veřejnosti. Očekává se, že využití tohoto asistenta povede mimo jiné k efektivnějšímu výkonu veřejné správy a zvýšení odolnosti společnosti.

„CZDEMOS4AI není o hledání řešení krize zastupitelské demokracie pomocí umělé inteligence, ale o zlepšování společenských procesů prostřednictvím aplikace prospěšné AI s využitím demokratických metod,“ říká **hlavní řešitel projektu Nik Hynek z Institutu politologických studií FSV UK.**

„Projekt zdůrazňuje význam sladění AI, které zajišťuje, aby technologie sloužila cílům, preferencím a etickým principům jednotlivců a společnosti,“ dodává.

Projekt se soustředí na čtyři klíčové oblasti fungování společnosti. V průběhu pěti let mají vzniknout AI asistenti s následujícím zaměřením:

- Historicko-edukační asistent bude interaktivní pomůckou pro pedagogy, lektory a studenty, pomůže jim s kontextualizací historických událostí a procesů a reflexí historické paměti.
- Bezpečnostně-mediální asistent bude sloužit k posílení informační odolnosti za pomoci faktografického vyvážení komunikace v rámci krizových situací.
- Právní asistent pro práci s českými právními texty bude sloužit jako analytický nástroj nad rozsáhlým datovým korpusem právních dokumentů (od roku 1918-) a bude operovat na základě běžné hovorové češtiny.
- Duševně-zdravotní asistent pro podporu duševního zdraví a adiktologie bude pomáhat s diagnostikou a poradenstvím při řešení rizik digitálního chování a usnadní identifikaci problémového chování v online prostředí.

<https://fsv.cuni.cz/aktuality/umela-inteligence-ve-sluzbach-obcanu-projekt-pod-vedenim-fsv-uk-zkouma-potencial-umele>